

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 5 • Perjantaina 11. maaliskuuta 2011

62. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Kurkijoki-museolle mittava EU-hanke perinteen tallentamiseen

Varsinais-Suomen jokivarsikumppanit ry on Leader-ohjelmasta myöntänyt Kurkijoki-Museolle EU-rahoitusta perinteen tallentamiseen.

Kurkijoki-Museon ylläpitäminen on yksi Kurkijoki-Säätiön päätehtävistä. Hankkeella saadaan tuettua museaalisen kokoelman järjestämistä ja säilyttämistä sekä laajemmin kurkijokelaisen perinteen tallentamista ja siirtämistä myös nuoremmille sukupolville.

”Perinne eläväksi” – hanke alkaa maaliskuussa ja kestää vuoden 2012 loppuun. Hanke-rahoituksella palkataan työn tekijä, jonka tehtäväkuvaan kuuluu jo kerätyn perinteen luotteloiminen ja taltioiminen sellaiseen muotoon, että se säilyy tuleville polville. Hankkeen

vetäjän tehtävänä on mm. laajan valokuvakokoelman digitalisointi, kaitafilmien sekä muun kuvatuksen ja äänitetyn materiaalin muokkaaminen ja myös perinteen kerääminen haastatteluin. Kurkijoki-säätiön hallitus on

aloittanut sopivan hankevetäjän etsimisen. Kyseinen projekti tarjoaa tekeväälle ihmiselle laajalti mahdollisuuksia, kuten myös haasteita odotettavissa olevan runsaan materiaalin merkeissä.

Hanketta hallinnoi Kurkijoki-Säätiön hallitus. Jaakko Taitonen toimi hankkeen ideoijana yhdessä museotoimikunnan sekä hallituksen kanssa. Siten koottiin eri langat yhteen ja hankesuunnitelma saatiin aikaan. Kurkijoki-Säätiön hallitus hyväksyi lopullisen hakemuksen kokouksessaan 23.2. ja Jokivarsikumppaneiden hallitus päätti hankkeen rahoituksesta 7.3.

Seuraavassa vaiheessa hankkeeseen liittyvät dokumentit diarisoidaan Varsinais-Suomen jokivarsikumppanit ry:n toimistossa ja heti sen jälkeen hanke voi aloittaa toimintansa. Virallista päätöstä ministeriöltä voidaan odottaa joskus alkukesästä.

Hankkeesta tarkemmin seuraavassa lehdessä.

Kurkijoki-sukat hehkuvat Karjalan väreissä

Mustan pitkävartisen sukan säären leveässä punaisessa raidassa loistaa valkoinen kurki kuin Kurkijoen pöytästandaarissa.

- Kurjen mallin piirsinkin vanhan pöytästandaarin kurjen mukaan keltaisine korostuksineen, kertoo sukan kutoja melliläläinen Eila Rantala. Kurki on toteutettu silmukoimalla punaisen neuleen päälle, - ensimmäistä kertaa keikilin tätä tekniikkaa, tekijä toteaa ja kääntää sukan takapuolen näkyviin. Sieltä erottuu pystysuoraan kudottu sana Kurkijoki.

- Nämä on tehty hiihtosukiksi, Rantala sanoo. Nyt perässähiihtäjätkin tietävät, mistä hiihtäjä on kotoisin.

Kysyessäni, kuinka kauan sukien valmistamiseen meni, Eila Rantala nauraa - eihä siihä nii kauaa mee, ku niit tekkee. Tekijän käden jäljestä näkee, etteivät Kurkijoki-sukat ole ensimmäiset taitajan käsistä valmistuneet.

HS

Tässä lehdessä

VIELÄ MAHDUT MUKAAN! ILMOTTAUDU 21.3. MENNESSÄ!

Toukokuun lukijamatkalle kannattaa ilmoittautua, jos haluat etsiä omaa tai sukusi kotipaikkaa. Kasvusto on vielä matalaa, joten kivijalat löytyvät helposti ja luonnossa kulkeminen on vaivatonta.

Pääkirjoitus s. 2

Takasisvulla ilmoitus s. 12

Sukututkijat pohtivat kurkijokelaisten naimakauppoja kuntarajojen puolin ja toisin. Miniöitä tuli naapurikunnista Kurkijoelle ja kurkijokelaistyöt menivät miniöiksi naapurikuntiin.

Lue lisää s. 5

Haasteltiin ja päätettiin - otsikon alla Antti Laukkasen ajatukset lentävät Internet-sivujen kehittämisessä, vaikka kuvassa mies seikkaileekin Niagaran putousten maisemissa.

Sivulla 7

KURKIJOKI-SÄÄTIÖN VALTUUSKUNNAN KOKOUS

la 19.3. klo 13.00 (lounas klo 12.00)
Ravintola Ankkuripaikassa,
Heimolinnankatu 18, Loimaa

TOINEN KURKIJOKELAIS-SEMINAARI aiheena:

SUKUTUTKIMUS

Lauantaina 12.3. klo 13.00
Forum Marinumissa,
Linnankatu 72, Turku

Toimitus on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 25.3., 8.4. ja 29.4.

11.3.2011

Kevättä rinnassa

Kevät tuntuu tulevan rankasta talvesta huolimatta. Vaikka hiihtokelit jatkuvatkin niin aurinkoisina päivinä talitintit jo laulavat titityytään. Yllätyksekseni löysin pellowreunasta pajunkissojakin.

Auringon lämpö herättelee luonnon lisäksi myös matkustusinnon. Mietimme mihin tänä kesänä vaihtoehdoksi linja-automatkoja Kurkijoelle. Yksi matkoista on perinteinen neljän päivän matka. Edelliskesien matkalaisten palautteen perusteella kahteen matkaan on otettu lisäpäivä. Laatokan luostarisaaret Valamo ja Konevitsa ovat avautuneet matkailijoille. Nämä saaret ovat monille tutuja kirjallisuudesta. Esimerkiksi Laila Hietamies (Hirvisaari) on eräässä kirjasarjassaan kuvannut Valamon luontoa ja elämää osana karjalaista elämänmuotoa.

Nykyään jokainen voi itsekin räätälöidä suvun tai perheen yksilöllisen matkan tiettyyn kohteeseen. Kurkijoki-säätiö tarjoaa tulevanakin kesänä vaihtoehtoksi linja-automatkoja Kurkijoelle. Yksi matkoista on perinteinen neljän päivän matka. Edelliskesien matkalaisten palautteen perusteella kahteen matkaan on otettu lisäpäivä. Laatokan luostarisaaret Valamo ja Konevitsa ovat avautuneet matkailijoille. Nämä saaret ovat monille tutuja kirjallisuudesta. Esimerkiksi Laila Hietamies (Hirvisaari) on eräässä kirjasarjassaan kuvannut Valamon luontoa ja elämää osana karjalaista elämänmuotoa.

Matka-ajankohtaakin valittaessa on syytä ottaa luonto huomioon. Keväällä on helpompi etsiä kivijalkoja ja polkuja kun kasvustoa ei ole peittämässä kohteita eikä hankaloittamassa liikkumista. Alkukesästä luonto on ehkeää kulleroineen ja kieloineen. Tähän asti luonto on vielä pitänyt pintansa kaiken muun muuttuessa.

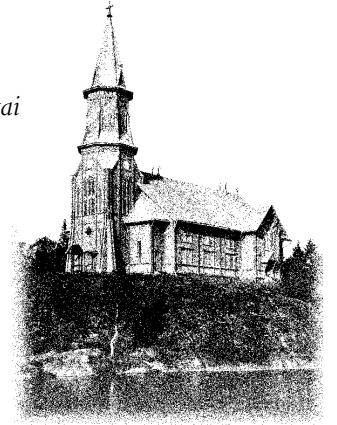
Menit milloin tahansa itärajan takaiseen Karjalaan matka on aina seikkailu. Yllätyksiä löytyy suuntaan ja toiseen. Majoitustilojen tähtiluokituskin poikkeaa eurooppalaisesta.

Matkan vaivat ja vaikeudet unohtuvat kun löytää etsimänsä. Tunne on kiitollinen, haikaa jopa kaoottinen.

Itse olen käynyt Kurkijoella talvella ja kesällä, nähnyt syntymäkotini olevan edelleen asuttuna ja löytänyt perheeni lähipiirin entiset asuinsijat. Ymmärrän miten vaikeaa sieltä oli pakon edessä lähteä ja juurtua maisemallisestikin erilaiseen ympäristöön.

Pirkko Riikonen
Kurkijoki-Säätiön hallituksen
varapuheenjohtaja
Lukijamatkatoimikunnan jäsen

Hartaus sunnuntaille
13.3.2011
1. paastonajan sunnuntai

Kiusauksia pukkaa

Tervetuloa kaivattu paastonaika!

Siis mitä, häh? Mikä ihmeen paastonaika? Ei kai tässä tarvitse nyt ruveta erikseen laihduttamaan? Olisihan noissa kiloissa tietysti tiputtamisen varaa. Mutta että oikein tervetuloa?

Ai että ei välttämättä puhutakaan ruuasta? Voisi kieltäytyä mistä tahansa houkutuksesta, joita muinoin kiusauksiksi kutsuttiin. Niin, toki erilaisia viettelyksiä on itse kullakin runsaasti, on varaa valita, mistä kieltäytyä! Mutta että kokonaista seitsemän viikkoa voisi olla vapaa jostain, mikä hallitsee omaa elämää?

Aloitetaan vaikka ruuduista. Sekä TV-ruudusta että PC-ruudusta. Voisi jäädä aikaa enemmän vaikkapa hyvälle kirjalle. Tai läheisille ihmisille. Tai voisihan oikeastaan säästyneellä ajalla lähteä ulkoilemaan. Rahankäyttöäkin voisi suunnata omasta kulutuksesta johonkin kehitysmahdollisuuteen. Antaisi kaukaisille lähimmäisille paremmat mahdollisuudet hyvään elämään. Taitaa oma pinttynyt elämänmuoto olla pahin este muutoksille.

Vaan eipä olisi Jeesuskaan pahemmin voinut pettyä läheiseen opetuslapsensa Pietariin, kun tämä yritti saada kumottua väistämättömän edessä olevan. Vaikka Pietarille – tuolle kallioksi nimitetylle – laskettiin myöhemmin kirkon perusta, niin kerran oli Vapahtajan käytettävä kovaa kieltä: ”Väisty tieltäni, Saatanan!”

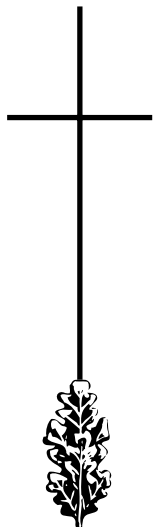
Hienosti kuvaa Martin Scorsese elokuvassaan Kristuksen viimeistä kiusausta: elää tavallinen ihmisen elämä, rakastua, mennä naimisiin, saada lapsia ja tehdä työtä eikä muistaisi messiaanista tehtävänsä pelastaa ihmiskunta. Ja silti Jeesus sen piti mielessään ja toteutti. Kärsi meidän puolestamme, kuoli ja voitti kuoleman.

Kiitämme Jumalaa, että Vapahtajamme pysyi uskollisena tehtävässään, vaikka se merkitsi hänelle kärsimykseen suostumista. Samalla pyydämme, että Hän ohjaisi meitä kulkemaan samaa tietä, vaikka se välillä tuntuisikin raskaalta ja vaikealta. Jatkuvasti noita kiusauksia nimittäin pukkaa. Elämäntapakiusauksia.

Juha Lassila

Juha Lassila toimii Aalto-yliopiston
Otaniemen kampuspappina.

Kuolleita

Isä, Ukki

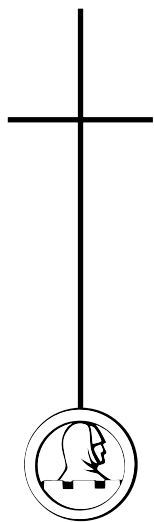
**Eino
HIRVONEN**

* 10.11.1913 Kurkijoki
† 30.01.2011 Orimattila

Kiitollisuudella
Seija ja Ralf
Sari ja Juha
Roni, Kati ja Janina
Susanna ja Mika
sukulaiset

Saatan isää viimeisen kerran
surun myötä kotiin Herran.
Saatan unehen rauhaisaan
äidin vierelle nukkumaan.
Vaikka lähtöäsi tiesin odottaa,
ero sinusta isä on vaikeaa.

Siunattu läheisten saattamana. Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos Koivikon henkilökunnalle hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

**Uuno Juhani
TIRRI**

* 10.6.1920 Valkeala
† 2.2.2011 Loimaa

Rakkaudella muistaen

Hilkka
Jouko perheineen
Elise
Tapio perheineen
Vesa
veljet perheineen
sisarvainajien perheet

Päätti pitkä kaari elon,
väsynyt on saanut levon.
Nuku unta rauhaisaa.

Siunattu läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos kaikille isää hoitaneille.

Muistettavaa

Loimaan Seudun Karjalaseuran teatterimatka Tampereen teatteriin katsomaan ”Lentävät morsiamet” 15.4.2011 klo 19.00. Lähtö Loimaalta klo 17.00. Sitovat ilmoittautumiset 13.3. mennessä Majalle puh. 040-5824983.

Hiitolan Pitäjaseura ry. Kevätkokous ja Tarinailta ti 15.3. klo 18 Tuomarink. 2 Pori. Kokouksen jälkeen illan teemana sota-ajan laulut. Laulattajina Tarmo ja Evakot. Tervetuloa entiset ja uudet tarinailijat mukavaan karjalaiseen tunnelmaan.

Hiitola-Kurkijoki sukututkimuspiiri kokoontuu torstaina 17.3.11 klo 18 Karjalatalon Wärsilä-salissa, Helsinki Käpylänkuja 1. Aihe: Hiitolan ja Kurkijoen rautatieläiset. Ovet ovat auki jo klo 15 lähtien. Kaikki ovat tervetulleita. Seuraavat kokoukset 14.4. ja 19.5. Lisätietoja Veikko Revolta puh. 050-5606049, sp. veikkorepo@hotmail.com

Hiitolan Pitäjaseuran järjestämä Pilkkikilpailu la 19.3. klo 10. Suodenniemi, Putajan rantasauna. Ajo ohje Pori-Tre tie n:o 11 Putajan palaneen Seon kohdalta käännetään Suomen-

Nimi-päivät

**Maaliskuu
viikko 10**

11 Pe Kalervo
12 La Reijo, Reko
13 Su Erno, Ernesti, Tarvo

viikko 11

14 Ma Matilda, Tilda, Mette
15 Ti Risto
16 Ke Ilkka
17 To Kerttu, Kerttuli
18 Pe Eetu, Edvard
19 La Minna Canthin

 päivä, tasa-arvon päivä, Juuso, Josefiina, Jooseppi, Joosef

20 Su Aki, Kim, Joakim, Jaakkima

viikko 12

21 Ma Kevätpäivätasaus, Pentti
22 Ti Vihtori
23 Ke Akseli
24 To Gabriel, Kaapo, Kaapro, Kaappo

niemelle päin, jonka jälkeen opasteet perille. os. Ylisenkoskentie 96 Sastamala. Kaikki ovat tervetulleita. Lisätietoja Seppo Kaljunen 050 5857472

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on Ahvenanmaan ainoa kunta, jolla on myös suomenkielinen nimi?
2. Kuka oli Vanhan Testamentin viimeinen profeetta?
3. Mihin maahan tehdystä Saksan hyökkäyksestä toinen maailmansota alkoi?
4. Mikä juures hallitsi suomalaisten ruokavaliota ennen perunan yleistymistä?
5. Kuka tunnettu suomalainen kirjoitti nimimerkillä Pekka Peitsi?
6. Mitä Euroopassa 1300-luvulla raivonnutta kulkutautia on nimetty mustaksi surmaksi?
7. Mikä oli Suomen suosituin koirarotu vuonna 2010?
8. Minkä taiteenlajin tekijöille jaetaan Puupää-palkinto?
9. Minkä asusteen valmistajana Fredriksson on tunnettu?
10. Mikä on yleisin lintulaji Suomessa talvisin?

11.3. Ps. 130:1-2 Syvyydestä minä huudan sinua, Herra. Herra, kuule minun ääneni.

12.3. Matt. 6:20-21 Jeesus sanoo: "Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen. Siellä ei koi eikä ruoste tee tuhojaan eivätkä varkaat murtaudu sisään ja varasta. Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi."

13.3. 1. paastonajan sunnuntai Matt. 16:21 Tästä lähtien Jeesus alkoi puhua opetuslapsilleen, että hänen oli mentävä Jerusalemiin ja kärsittävä paljon kansan vanhimpien, ylipappien ja lainopettajien käsissä. Virsi 304:3 Nyt kiitos, armon ruhtinas, kun uhrin täyden annoit ja puolestamme, laupias, myös tuomiomme kannoit. Pois pyyhit kaikki syntimme, kun verelläsi maksoit ne. Tie taivaaseen on auki.

14.3. Ps. 91:15 Kun hän huutaa minua, minä vastaan. Minä olen hänen

tukenaan ahdingossa, pelastan hänet ja nostan taas kunniaan.

15.3. Jaak. 1:12 Autuas se, joka koettelemuksessa kestää. Sen kestätyään hän on saava voitonsepeleeksi elämän. Jumala on sen luvannut niille, jotka häntä rakastavat.

16.3. Jaak. 1:13 Älköön kukaan kiusauksiin joututtuaan ajatelko, että kiusaus tulee Jumalalta. Jumala ei ole pahan kiusattavissa, eikä hän itse kiusaa ketään.

17.3. 5 Moos. 8:3 Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan kaikesta mitä Herra sanoo.

18.3. Ps. 91:11-12 Herra antaa enkeleilleen käskyn varjella sinua, missä ikänä kuljet, ja he kantavat sinua käsillään, ettet loukkaa jalkaasi kiveen.

19.3. Ps. 91:4 Herra levittää siipensä yllesi, ja sinä olet turvassa niiden alla. Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.

20.3. 2. paastonajan sunnuntai Mark. 9:23 Jeesus sanoo: "Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo." Virsi 440:2 Moni kantaa kärsimystään epätoivo sielussaan. Moni vaipuu vierellämme paatuneena kuolemaan. Käytämmekö itsekäästi Herran suomaan armaa? Eikö Jeesus Kristus kuollut kaiken kansan puolesta?

21.3. Ps. 25:6 Herra, sinä olet laupias, muista minua, osoita ikaikaista hyvyttäsi.

22.3. Ps. 25:4 Herra, osoita minulle tiesi, opeta minua kulkemaan polkujasi.

23.3. 1 Kor. 10:12 Joka luulee seisovansa, katso koon, ettei kaadu.

24.3. Ps. 106:2 Kuka voi sanoiksi pukea Herran voimateot, kuka voi häntä kyllin ylistää?

Kirje Sinulle

Sain taannoin sähköposti-kirjeen eräältä ystävältäni. Ajattelin sitä hetken ja lähetin sen toiselle ystävälleni. Sain häneltä kiitokset kirjeestä.

Lähetän tämän kirjeen myös sinulle, lehtemme lukija. En kiitoksen toivossa, vaan siksi, että saisit siitä jotakin itsellesi, kaiken kiireen keskellä.

Olen kiitollinen:

- siitä, että minun täytyy siivota juhlien jälkeen, sillä se merkitsee sitä, että minulla on ystäviä.
- siitä, että vaatteet tuntuvat tiukoilta, sillä silloin tiedän, että minulla on ruokaa.
- siitä, että lumet on luotava ja ikkunat pestävä, siitä tiedän, että minulla on koti.
- korkeasta sähkölaskusta, sillä silloin minulla on lämpöä ja valoa.
- pyykkivuoresta pöydällä, sillä silloinhan minulla on vaatteita mitä pitää.
- väsymyksestä ja kipeistä lihaksista päivän lopussa, olenhan voinut tehdä työtä tämän päivän.
- puhelinsoitosta kesken päiväunien, siitä tiedän, että joku muistaa minua.
- soivasta herätyskellosta aamulla, - minä elän.

AH

Sotaveteraanit viettävät perinteistä järjestöviikkoa

Sotaveteraanit tarvitsevat tukea

Suomen Sotaveteraaniliitto, Rintamaveteraaniliitto ja Rintamanaisten Liitto esittivät rintamaveteraaniasiaain neuvottelukunnalle, että rintamaveteraanien avopalveluita, kuntoutusta ja muuta kotona selviytymistä tukevaa toimintaa lisätään. Toimenpiteillä varmistettaisiin kaikille rintamaveteraaneille kotona selviytymistä parantavien palveluiden saanti ja kuntoutusta vuosittain. Toimet edistäisivät merkittävästi keski-ikältään 88-vuotiaiden kunniakansalaisten kotona selviytymistä.

Sotaveteraaniliiton huomionosoituksia

Suomen Sotaveteraaniliiton hallitus myönsi 26. tammi-kuuta Sotaveteraanien kultaisen ansioristin 53 henkilölle ja Sotaveteraaniliiton ansiomitalin 60 henkilölle.

Suomen Sotaveteraaniliitto sen jäsenpiirit ja -yhdistykset viettävät perinteistä järjestöviikkoa, Sotaveteraaniviikkoa 5-13. maaliskuuta 45. kerran.

Nimikkoviikollaan sotaveteraanit palauttavat mieleen talvisodan merkityksen sekä kertovat ajankohtaisista tavoitteistaan. Viikko on alun perin, vuodesta 1967, ajoitettu talvisodan päätymispäivän mukaan.

Viikon valtakunnallinen avausjuhla oli Salossa 5. maaliskuuta. Juhlapuheen piti ylijohtaja Rauno Saari, joka korosti puheessaan, että veteraanisukupolven vanhuudenhuollon turvaaminen kuuluu valtiollalle ja velvoite kestää niin kauan kuin veteraanien hoivan ja huollon tarve kestää.

Kun kysymys on veteraanien asioiden hoidosta, kaikkea vastuuta ei voi eikä saa sysätä kuntien harteille. Valtion tulee kantaa päävastuu veteraanien asioiden hoitamisesta. Ikäihmisten ja veteraanien hoitoon on

löydyttävä niin valtakunnallinen kuin paikallinenkin pidemmän aikavälin suunnitelma. Tarvitaan ainakin kymmenen vuoden tarkastelua. Suunnitelman viestin niin jokaiselle veteraanille kuin muillekin ikäihmisille tulee olla "Teistä huolehditaan kaikissa oloissa", painotti ylijohtaja Saari.

Tilaisuus oli samalla Salon Seudun Sotaveteraanit ry:n 45-vuotisjuhla ja naisjaoston 40-vuotisjuhla.

Viikon päätösjuhla on Kemissä 13. maaliskuuta. Juhlapuheen pitää prikaatikenraali Jukka Haaksiala. Tilaisuus on samalla Kemin Sotaveteraanit ry:n 50-vuotisjuhla ja Lapin Sotaveteraanipiirin 45-vuotisjuhla.

Kurkijoki-Säätiön STIPENDIT kevään ylioppilaalle

Kurkijoki-Säätiö myöntää vuosittain stipendit Loimaan Lukiossa ja Elisenvaaran Lukiossa opiskelevalle abiturientille. Stipendin arvo on 150 €

Stipendin edellytykset:

- opiskelijan sukujuuret ovat Kurkijoella Karjalassa alenevassa polvessa (isovanhempi/mat, isoisovanhempi/mat...)
- stipendin saaja tulee pitämään lyhyen puheenvuoron/esityksen Kurkijokelaisten Pitäjäjuhlaan Loimaalle 13.-14.8.2011
- 13.8. klo 19.00- alkavassa Muistojen illassa Loimaan Lukion stipendiaatti
- 14.8. klo 14.00- alkavassa Päiväjuhlassa Elisenvaaran Lukion stipendiaatti

Stipendin hakeminen:

- stipendiä haetaan hakemuslomakkeella, joita on toimitettu oppilaitokselle tai se on saatavissa alla olevasta osoitteesta
- hakemuslomake toimitetaan Kurkijoki-Säätiön toimistoon 6.5.2011 mennessä

Lisätietoja:

Pirkko Riikonen, varapuheenjohtaja p. 040-7421474, e-mail: pirkkori@elisanet.fi

Kurkijoki-Säätiö,

puh. 02-7622551, e-mail: toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Koulukuja 7, 050-5213336, 32200 Loimaa

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT
PALVELEMME
Ma - Pe 9 - 17

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Muista surussa Kurkijoki-adressilla
hintaa 8 €, saatavissa toimituksesta

Kokouksia

Loimaan Seudun Karjalaseura ry

KEVÄTKOKOUS

Pidetään torstaina 31.3.2011 klo 18.30
Kurkijokelaisen toimituksessa, Koulukuja 7, Loimaa.
Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Kahvitarjoilu.

Tervetuloa

Hallitus

Perheutisia

Vihitty

Tuuli o.s. Savolainen ja Mikko Riiski, New Yorkissa 05.02.2011. Liitto siunattiin Turun Pyhän Katariinan kirkossa 19.02.2011 sukulaisien ja ystävien todistuksessa herkkää hetkellä.

Onnea ja siunausta yhteiselle elämäntaipaleelle.

Sydämelliset kiitokset hääparille, heidän vanhemmilleen sekä muille tukijoukoille ilon- ja onnentäyteisestä häähylästä.

Äänne-kummi

P.S. Tuulin isänpuolen juuret ovat Heinjoella Viipurin naapurissa ja Mikon äidinpuolen juuret Elisenvaaran Saavanmäellä.

Vanhempani ovat Kurkijoelta. Olin kahden, kun tulimme evakkoina Vampulaan. Palasimme, mutta jatkosodan alkaessa jouduimme lähtemään uudestaan. Asetuimme Vampulaan pysyvästi. Kotiseutu ei silti unohdu, eikä tarvitsekaan.

Kotipaikalla Kurkijoella kävin viimeksi kesällä. Se olikin jännittävää. Kotipaikkani oli Laatokan läheisyydessä ja nykyään sen omistaa joku, joka on aidannut tontin ja siellä oli vahtikoirakin. Mitään asiaa sinne ei olisi ollut. Saimme kuitenkin vuokrattua veneen ja menimme vesitse lähemmäs. Puskien läpi pääsimme katsomaan, mitä kotipaikasta oli jäljellä. Kivinavetan seinät näkyivät ja tutut sireenit kukkivat, mutta muita rakennuksia ei ollut.

Tie Kurkijoelta toi Vampulaan, kahdesti

Vanhempieni kertoman mukaan Kurkijoella ei talvisodan aikaan paljoa tapeltu. Oli järkytys ja salama kirkkaalta taivaalta, kun tuli ilmoitus, että oli lähdettävä talvisodan päätyttyä maaliskuussa 1940. Aamulla kuitenkin lapsien ja vanhuksien piti olla valmiina lähtemään Elisenvaaraan junalle. Olin kaksivuotias, olen kuullut tarinaa vanhemmiltani.

Elisenvaarasta matkustettiin junalla härkävaunussa olkien seassa kamiina ja lyhty seurana muiden ihmisten kanssa. Matka Jyväskylään kesti kolme päivää. Siellä yövyttiin kolme yötä kirkossa, josta matka jatkui Karstulaan. Isoisäni, joka oli vanhan kansan tervaskanto, murtui täysin lähdön takia. Kaksi viikkoa

Synnyinseutu ei unohdu

Erkki Poutanen

myöhemmin hän kuoli. Hänet haudattiin Karstulaan. Kesällä 1941 tultiin Vampulaan ja saatiin asua viiden hengen perhe yhdessä huoneessa. Kurkijoelle palattiin 1942 ja maanviljely siellä jatkui.

Karjalan luovutuksen hetki jäi mieleen, vaikka olin ihan lapsi. Poutaseltaikin Arvi Kujalan virkaanasettamisen juhlahumalan palvelukseen Kurkijoen kirkkoon lähdettiin silloin 3.9.1944 aamulla. Matkaa oli 15 kilometriä. Ihmisiä oli paikalla toista tuhatta. Juhla sai traagisen lopun, kun saatiin tieto, että Karjala ja Kurkijoki on luovutettu. Uusi lähtö tuli 13.9.1944, silloin suunnattiin Isonkyröön talveksi. Sieltä jäi mieleen, kun karjalaiset puhuivat karjalan murretta ja Pohjanmaalla puhuttiin aitoa ”pohojaalaasta”. Siitä syntyi joskus isäni Mikko Poutasen ja isännän välille kielimuuri. Molemmat olivat kovin puheliaita, mutta puhuivat niin eri tavalla, että eivät aina meinanneet ymmärtää toisiaan.

Sieltä palasimme Vampulaan ja vuotta myöhemmin saimme täältä peltotilan. Ensimmäinen navetta ja 1949 asuinrakennus, jossa asun edelleen vaimoni Raimon kanssa.

Muisto Kurkijoen kirkosta

Kurkijoen kirkko rakennettiin hirrestä vuosina 1880-1882. Kirkko vihittiin käyttöön 1882. Kirkon pituus oli 41, leveys 28 ja korkeus 13 metriä. Torni oli 52 metriä korkea. Sinne mahtui 1500 henkilöä. Kirkko oli sikäli erikoinen, että siellä oli kaksi parvea päällekkäin ja saarnatuoli oli edessä alttaritaulun yläpuolella. Alttaritaulussa oli kuvattuna syntinen nainen Jeesuksen jalkain juuressa. Kellotornissa oli kolme kelloa, iso kello, pieni kello ja välikello. Välikelloa ei tarinan mukaan koskaan tarvittu.

Vuonna 1942 suomalaisten vallattua Kurkijoen oli kirkko huonossa kunnossa. Siitä oli tehty elokuvateatteri. Urut oli rikottu, alttari poistettu valkokankaan tieltä, osa penkeistä purettu ja niistä oli tehty tanssilava ulos kirkon läheisyyteen.

Olojen vakiinnuttua aloitettiin kirkon korjaus. Keväällä 1944 se vihittiin uudelleen käyttöön.

Kurkijoen seurakunnassa oli 3.9.1944 suuri juhla, kirkkoherra Arvi Kujalan virkaanasettaminen, mikä sai traagisen lopun, kun ilmoitettiin Kurkijoen luovuttamisesta. Tämä oli

*”Tässä minä olen syntynyt, näillä kohdin.”
Erkki Poutanen ja saunan kivijalka.*

viimeinen jumalanpalvelus kyseisessä kirkossa. 19.9.1944 kurkijokelaiset sulki kirkkonsa ovet viimeisen kerran. Toiselle evakkomatkalle mukaan matkasivat myös Kurkijoen kirkon kellot ja alttaritaulu. Kirkonkellot soivat nykyisin Suomussalmen kirkossa, alttaritaulu ja ehtoollisvälineet ovat Loimaan kaupungin kirkossa.

Jäljellä muistomerkki

Aikaa kului. Vihdoin päästiin kotiseutumatkoille. Kirkko oli surkeassa kunnossa. Ikkunat rikottu, Osa kirkosta oli ollut myllynä ja osa romuvarastona. Kaikki oli lian ja pölyn peitossa. Jäljellä oli alttarin yläpuolella oleva kullattu Raamatun teksti: ”Jeesus Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti.”

Venäläisten kanssa aloitettiin neuvottelut kirkon korjaamisesta. Se siivottiin, ulkopuolelle pystytettiin telineet ja lahoja nurkkia alettiin korjata. 25.7.1991 kirkko oli sytytetty parvelta useasta paikasta, se oli tuhopoltto. Kirkko paloi perustuksiaan myöten.

Nyt tulipalon jäljet on

siivottu, jäljellä on kivijalka. Alttarin paikalla on kurkijokelaisten pystyttämä ruostumattomasta teräksestä tehty iso risti. Sen vieressä seisoo venäläisten pystyt-

tämä isänmaallisen sodan voitonmerkki.

*Janika Suonpää
Julkaistu Huittisen Joulu-lehdessä 2010.*

Kun karjalaiset tekevät kotiseutumatkan, käydään kirkon paikalla usein. Paikka on ”pyhiinvaelluskohde”. Tällä hetkellä poltetun kirkon alttarin paikalla on muistoristi.

Kuva kirkosta ennen sotia, arviolta vuodelta 1939.

Kirkon takana on sankarihautoja vuosilta 1943-44. Nyt kirkkomaa on puskittunut ja heinittynyt.

Sukututkijoiden kynästä

Naimakauppoja kuntarajojen yli

Moni Tervun ja Marianvaaran tytär päätyi miniäksi naapurikuntaan Lumivaaraan ja Jaakkimaan ja vastaavasti naapurikunnan tyttöjä tuli kurkijokelaistaloihin miniöiksi. Tässä vietetään Antti ja Anni Heinosen (os. Lasonen) häitä Tervun Anttilanmäellä v. 1906. Näissä häissä sekä morsian että sulhanen oli kurkijokelaisia. Kuva: Kurkijoki-museon arkisto

Kurkijoen Tervun lahjoitusmaahovin vaikutus näkyy kurkijokelaisten ja jaakkimalaisten naimakaupoissa. Tämä on havaittavissa Isonvihan jälkeen säilyneistä asiakirjoista. Tervun hovin hallinnassa oleva alue oli osittain Kurkijoen, osittain Jaakkiman kirkkopitäjän alueella. Jaakkiman puolelta mm. Harvian, Huhtervun, Kalksalon ja Kesvalahden kylistä käytiin päivätoisissa Tervun hovissa. Näiden ”ropottipäivien” aikana ehdittiin luoda ystävyyssuhteita Tervun hovin Kurkijoen

puolen asukkaiden kanssa – niin kovaa kuin tämä ”vuokranmaksu” olikin. Tästä seurasi naimakauppoja pitäjän rajan yli, jopa niin että samasta talosta naitiin useampi puoliso tai ”vaihtokauppana meidän tytär teille miniäksi ja teiltä tytär meille miniäksi”.

Kun hovien vallasta vapauduttiin, jatkui vilkas ”verenvaihto” Jaakkiman ja Kurkijoen välillä. Nuoret etsivät itsenäisesti työtä vähän kauempanakin. Muuttotilastoista kouraan kaapaistu reilu näyte paljasti, että vuo-

sina 1888-1906 lähes 140 nuorta naista ja muutama muukin ilman miestä oleva muutti Jaakkimasta Kurkijoen. Näistä pyöreästi 45 % avioitui kurkijokelaisen miehen kanssa. Jaakkimaan muuttaneista kurkijokelaisista neitokaisista, joita oli noin 130, vain kolmasosalle kelpasi jaakkimalainen. Tai eihän sitä tilastoista näy kumpi osapuoli siinä oli haluton tai kyvytön.

Miespuolisten tilastoituja muuttoja oli kolmannuksen naisia vähemmän. Talollisten pojat pääsivät hevosilla,

polkupyöräkin oli jo keksitty ja tuli sittemmin oikein muotiin näissä kunnissa. Onkin ilmeistä, että poikien ajelut kylä- tai kuntarajan toiselle puolelle olivat lyhytaikaisempia vierailuja, eikä näitä reissuja missään tapauksessa haluttu tilastoihin. No, toki miesten vähäisempää muuttovilkkausta selittää myös se, että noihin aikoihin saattoi useampiakin talon pojista jäädä kotitalalle ja taloon tulla useita miniöitä, kun taas kookkaammista taloista ”liiat” tyttäret lähtivät muuante piikomaan, ja

Hiitola-Kurkijoki Sukututkimuspiiri toimintaa vuoden varrella 2010

- * piiri on toiminut 12 vuotta
- * piirin vetäjänä toimii Veikko Repo
- * kokoontuu kuukausittain (ei kesäkuukausina) Karjala-talolla Helsingissä
- * kävijöitä keskimäärin 14, (8-21)
- * jokaisella kokoontumisella oma teema
- * kaikille avoin, maksuton
- * kokoontumisajankohdat ja –aiheet ilmoitetaan Kurkijokelainen-lehdessä

Vuoden 2010 aikana kokoontumisissa perehdyttiin sukujen ja paikan nimiin, DNA-tutkimuksen käyttöön sukututkimuksessa, kulkuväyliin, kalastukseen elinkeinona ja harrastuksena, musiikkiin ja papistoon.

Kolme piiriläisistä käynnisti vuoden aikana Alhon kyläkirjahankkeen. Kyläkirja valmistunee tämän vuoden aikana.

Sukututkimuspiiri osallistui omakustanteisesti omalla osastollaan Kuulutko sukuuni –tapahtumaan Vantaalla lokakuussa. Kokemukset olivat myönteisiä.

Piirin tavoitteena on innostaa yhä useampia ihmisiä tutkimaan kurkijokelaisia ja hiitolaisia sukujaan.

usein sille tielleen jäivät.

Yhden allekirjoittajan (AK) esivanhemmat äidin puolelta käyvät hyvästä esimerkistä yllä kerrotusta. Kolmessa peräkkäisessä sukupolvessa tuli jaakkimalaista verta Kemppisten sukuun: Kurkijoen Marianvaaran kylä työntyti Jaakkiman pitäjän kylkeen. Talollisen poika Nuutti Kemppinen toi sinne miniäksi 17-vuotiaan talollisen tyttären Maria Rapon Jaakkiman Huhtervusta vuonna 1807. Heidän poikansa Juho oli renkinä useissa Kurkijoen taloissa, kävi kokeilemassa Inkerinmaallakin. Sitten hän sattui Jaakkiman Ihalanojalla renniksi samaan taloon, jossa Aune Kopsa Ihalanojalta oli piikana. Lempi leiskahti. Juho toi Aunen emännäksi torpaksi kuihtuneeseen kotitaloonsa Marianvaaraan

vuonna 1843. Juhon ja Aunen poika, Juho hänkin, oli renkinä kurkijokisissa taloissa - vaihtoi taloa pestin päättyessä kekrinä. Sitten hän tapasi Kurkijoella piikomassa olleen Helena Halosen Jaakkiman Kortelasta. He olivat torppareina Marianvaarassa, kunnes uskaltautuivat ostamaan itselleen tilan Alholta vuonna 1884.

Näin muodostui poikkeuksellisen laaja sukulaisuussuhteiden verkosto kurkijokelaisten ja jaakkimalaisten välille. Näissä naimisissa yli rajan tuntuisi olevan monia sopivia aineksia jollekin opiskelijalle vaikka opin-
näytteen tekemiseen.

*Sukupiirin jutustelua
17.2.2011*

*Kynäilivät Pentti Kilpiö,
Ahti Kurri ja Lauri Pölkki*

60 Kurkijokelainen
VUOTTA SITTEN...

*Kurkijokelainen 13
– 1951, lauantaina
maaliskuun 31. p:nä*

13.3.1940

”Aika parantaa haavoja. Aika tuo unhotusta” sanotaan. – Miten on meidän karjalasiten? Kuinka moni meistä sattui muistamaan tämänkuun 13. p:nä, tuon surunpäivän 11 vuotta sitten? Ensimmäisen kotoalähtöämme päivän Moskovan rauhantekopäivän? – Alkavathan ne silloiset haavat jo toki vähitellen arpeutua, mutta katkerat sekä kauniit muistot meille ijäksi mieleen jäivät. Muistot jotka yhä sitovat meitä sinne jääneeseen.

Silloin sotatalvena, oli suunnilleen samanlainen luminen pakkastalvi kuin tämäkin. Pyrytti 12. pnä,

mutta 13. p:n aamu valkeni kirkkaana ja aurinkoisena. Kuun valaisemaan yötä myöten olivat loputtomat hevoskaravaanit jo liikkeellä, uutta rajaa kohden. – 12 p:n illalla oli Kurkijoen kansa hälyytetty sen yön seudussa jättämään kotinsa. – Naiset ja lapset ne vain näin yllättävästi käskettiin lähtemään kotoa. Miehet saivat jäädä pakkaamaan tavaroita, minkä ennättivät ja jaksoivat. – Ei siinä ollut aikaa arvailla, miksi piti lähteä ja mihin. Arveltiin rintaman murtuneen tai apujoukkoja olevan enemmän tulossa. Jokatapauksessa oli vain lähdettävä. Yöllä painettava kiinni kodin ovi.

Menomatalla se sitten meille eräällä koululla 13. pnä selvisi, että oli tehty ”Moskovan pakkorauha”. – Valtio silloin kuljetteli kansaa evakkojunissa milloin mihinkin päin. Monien

viikkojen seikkailujen ja harhailujen jälkeen huhut. alkupuolella Kurkijoen kansakin selvisi Keski-Suomeen Karstulaan, Keuruulle, Viitasaarelle ym. pitäjiin Jyväskylän seuduille. – Sinne päättyi tuo ensimmäinen korpivaelluksemme ja evakkomatkamme. – Pääsimme pian taas katsomaan omia, joskin useimmiten rauhoituneita kotejamme. – Menimme sinne kuitenkin jokainen iloiten, ikäänkuin koulusta palataan kesälo-

malle. Kaksi kesää ja talven olimme poissa olleet, mutta palon olivat mielestämme jo paikat siinäkin ajassa ehtineet muuttua. – metsät kasvaa – pellot metsittyä. – Siellä touhuttiin, tehtiin työtä, raivattiin, rakennettiin. Entisten kotien tuhkat pelloille voimaksi ajettiin – kynnettiin, kylvettiin – kaunis oras vihannoi pelloillamme.

Silloin 19.9.1940 tuli toinen kotoa lähtö. Tuli toinen evakkomatka eteemme.

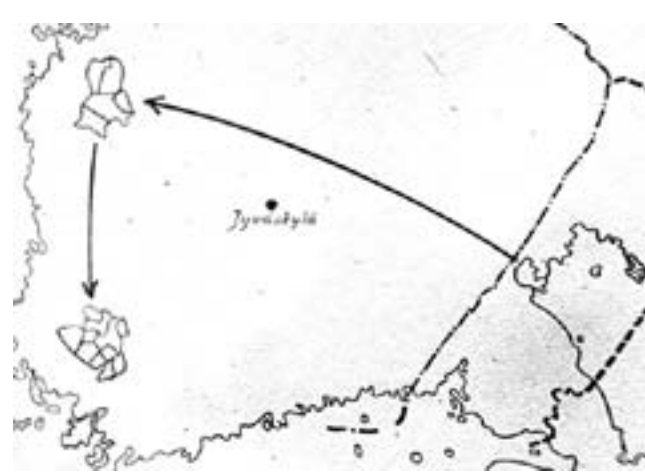
Kurkijokelaisten evakkotie kulki ensin Keski-Suomeen ja sieltä Loimaan seudulle.

Runsas vilja oli kypsynyt pelloillamme. Sitä puitiin ja niitettiin kaikkialla kilvaten, sillä lähtöpäivä tuntui taas lähestyvän. – Koneet lauloivat kilvan työn laulua. 19.9. –44 päivä oli aurinkoisen helteinen. Puolenpäivän aikaan koneet pysäytettiin. Oli tehty rauha, mutta ei rauhaa meille. – Meidän oli lähdettävä.

Nämä kaksi muistopäivää, murheen päivää 13.3. –40 ja 19.9. –44, piirtykööt kuin tulikirjaimin meidän

karjalaisten tietoisuuteen ja muistojen komeroon. – Olkoot ne siellä muistona Karjalan kansan ristin tiestä, ja sen korpivaelluksesta, evakkoaikoina, jotka kuitenkin nyt 11 ja 6. vuoden kuluttua ovat useimpien kohdalla onnellisesti päättynyt omaan kotiin uusilla asuinsijoilla. ”Saarijärven Paavon” lailla saamme sanoa: ”Vaikka koettaa, niin eipä hylkää Herra.”

L. K-H

Nyt kulki kurkijokelaisten evakkotie ensin Etelä-Pohjanmaalle ja sitten Loimaalle. Kuvat eivät kuuluneet alkuperäiseen kirjoitukseen. Kuvat: Kurkijoki-museon arkisto.

Martat kodin ja yhteiskunnan arkienkeleinä

Kuvat: Marja Tirri ja Eevi Kemppinen

Päättäneen vuoden aikana marttojen toiminnan teemanä oli Kohtaamispaikkana koti. Teemakauden viimeisenä vuotena korostettiin erityisesti aidon kohtaamisen tärkeyttä. Keskeyttämällä edes hetkeksi pakotahtinen suorittaminen saamme aikaa läheistemme kohtaamiseen ja kuuntelemiseen – mutta samalla myös aikaa omaan itseemme tutustumiseen.

Marttajärjestö oli yhteistyökumppanina vuoden 2010 yhteisvastuukeräyksessä, jonka yhtenä kohderyhmänä olivat lapsiperheet. Kurkijoen Marttayhdistyksen jäsenet toimivat arki- enkeleinä yhteisvastuukeräyksessä sekä kerääjinä että muina talkoolaisina. Keräysvaroilla toteutetaan tänä vuonna Lapsiperheiden ruokaturva – hanketta myös Loimaan seudulla.

Tapahtumat kaikille avoimia

Kurkijoen Marttayhdistyksen toiminta jakautuu yhdistyksen toimintaan ja viiden toimintaryhmän omaan toimintaan. Vuoden aikana järjestettävästä ohjelmasta syntyy laaja-alainen kirjo, josta jokainen varmasti löytää jotain itselleen sopivaa. Marttojen järjestämät tapahtumat ovat avoimia kaikille asiasta kiinnostuneille.

Yhdistyksemme jäsenmäärä vuoden 2010 lopussa oli 83. Puheenjohtajana on toiminut Marita Ventto ja varapuheenjohtajana Marja-Leena Sätälä. Em. lisäksi hallitukseen ovat kuuluneet Eevi Kemppinen, Anneli Kyläkoski, Sisko Sairanen ja Ritva Kätkä. Rahastonhoitajana on toiminut Marja Tirri. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 11 kertaa. Helmikuuisessa vuosikoko-

Tyrvään Pyhän Olavin v. ilmanperintökohteeksi.

Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Airi Pullinen (2.vas.) vuosikokouksessa helmikuussa.

Pääkaupunkiseudulle muuttanut luopuva puheenjohtaja Marita Ventto kukitettiin kiitosten kera vuosikokouksessa. Kukittajana sihteeri Ritva Kätkä.

Isoisäni opetti puutöitä Kurkijoella

Isoisäni Akseli Tuomaanpoika Nikkari oli ammatiltaan käsityöopettaja ja puutavara-liikemies. Hän syntyi Hirvnsalmella 1874 ja muutti vuosisadan vaihteessa Sortavalan kautta Jaakkimaan. Kurkijoen rippikirjan 1910–20 mukaan Akseli muutti vuoden 1918 syksyllä Alhon Halkokorpeen, jonka isännöyttä hoiti isänsä Jaakon kuoltua Juhana Veikkolainen (s. 1884). Myöhemmissä rippikirjoissa Akseli mainitaan Alhon itsellisissä, mutta mahdollisesti hän asui

Halkokorvessa. Vuoden 1931 alussa Akseli muutti takaisin pikkutilalleen Lumivaaran Ihalaan ja kuoli siellä saman vuoden syyskuussa. Vuoden 1938 henkikirjassa Halkokorven, Alho N:o 12:6, omistaja oli Pekka Kaartinen (s. 1882).

Akseli oli jo Jaakkiman aikoina pitänyt puutyökurssija eri puolilla pitäjää ja ilmeisesti jatkoi niitä Alhossa asuessaan. Oheisessa kuvassa on tällaisen kurssin osanottajia Alhon naapurikylässä Titossa. Muistojemme Kurkijoki -kirjan sivulla

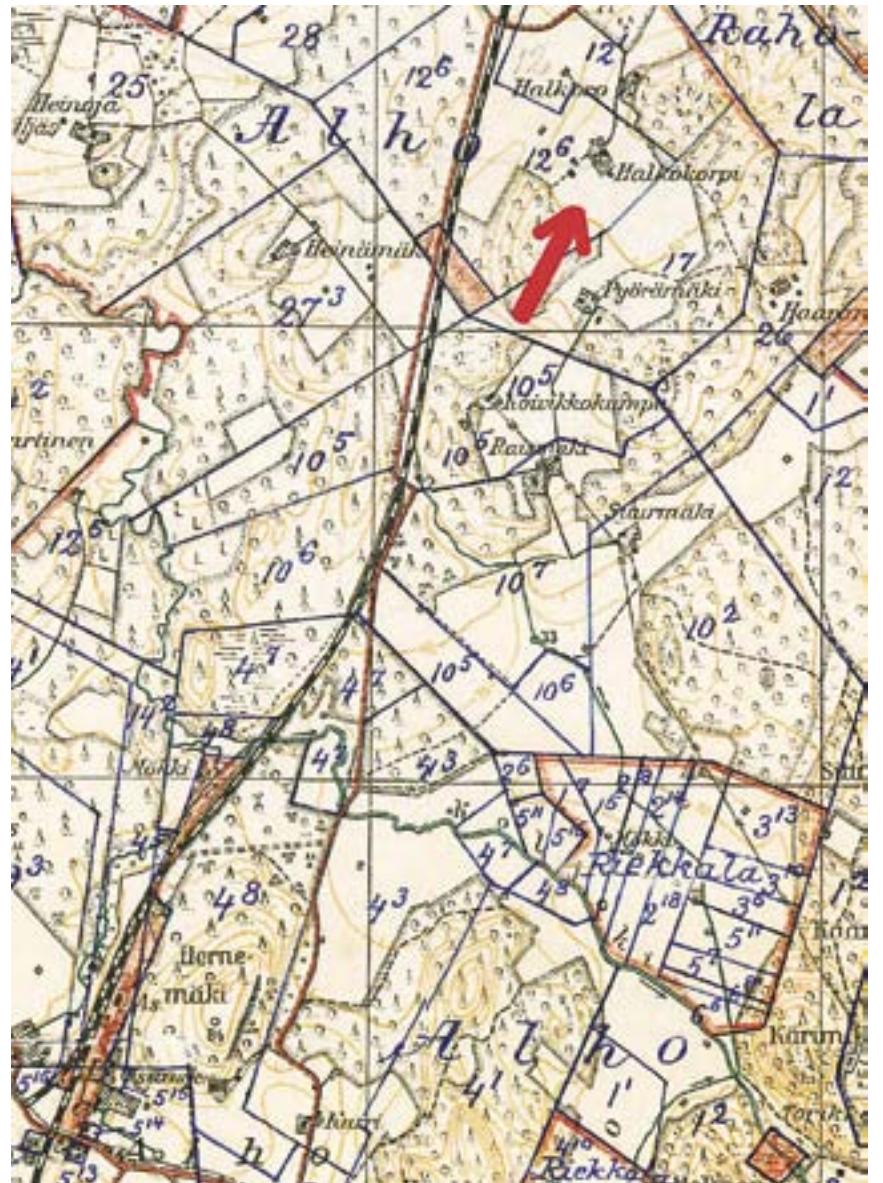
131 olevan kuvan henkilöt on vuoden 1959 Kurkijokelainen-lehteen tunnistanut kuvassa mukana oleva ”ent. Elisenvaaran koulutilan värkemestari” Antti Pellikka Raisiosta. Suuri osa kuvan miehistä on syntynyt 1800-luvun loppuvuosina, joten kuva lieenee Akseli Nikkarin Alhon vierailun alkua ajoilta.

Olisi mielenkiintoista kuulla enemmän näistä kuvan henkilöistä. Kirjoittakaapa Kurkijokelaiseen!

Tapio Nikkari

Käsityökurssilaiset Titossa. Pellikan mukaan kuvan henkilöt ovat 1. Juhana Veikkolainen, 2. Antti Pellikka, 3. Pekka Ristolainen, 4. Toivo Kiiski, 5. Akseli Nikkari, 6. Juhana Kiiski, 7. Pekka Kiiski, 8. Antti Kurri, 9. Juhana Kyytinen, 10. Juhana Pöysti ja 11. Juhana Sikio. Kuva on peräisin Marjaliisa Laineen hallussa olevasta isänsä Pekka Kiiskin kokoelmasta.

Halkokorpi Alhossa.

Vuonna 1997 tuhopoltettua ja nyt kunnostettua kirkkoa Sastamalan seurakunta hakee Unescon maakesäretkellään martat ihailivat Osmo Rauhalan ja Kuutti Lavosen maalauksia.

uksessa valittiin yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi Airi Pullinen.

MARTTAILU – sitä on nyt liikkeellä.

Yhdistyksemme on osallistunut aktiivisesti marttapiiriin, järjestämiin virkistys- ja koulutustapahtumiin, mm. Varsinais-Suomen Martat ry:n 100-vuotisjuhlassa 10.10.2010 oli

mukana 26 jäsentämme. Piiriliitto järjesti Loimaalla maaliskuussa Lusikka sop-paan – koulutuksen ja niitä oppeja on jaettu pitkin vuotta ketjukoulutusperiaatteella ohjelehtisen myötä toimintaryhmien jäsenille. Marttojen yhteistyönä paikallistalossa järjestimme Kurkijoen Pitäjäjuhlien piirastalkoot ja ravintolan pidon yhdessä Elisenvaaran Marttojen kanssa.

Teimme kesäretken 30.6. Sastamalan seudulle. Linja-autossa on 47 matkalaista, sillä Mellilän Martat olivat kiinnostuneita samoista tutustumiskohteista. Kotiseutumatkailumme retkikohde toukokuussa oli Suomen Maatalousmuseo Sarka, jossa tutustuimme videoesityksen avulla maaseutumme ja maataloutemme kehityk-

Jatkuu sivulla 8

Sastamalaan suuntautuneella kesäretkellä vanhoihin esineisiin tutustumassa Maija-Liisa Veikkolainen, Airi Aalto ja Anneli Kyläkoski.

Marttojen tavoitteena

Maailman suurin tilkkupeitto

15 cm x 15 cm:n kokoisista virkatuista isoäidinneliöistä on tavoitteena koota maailman suurin tilkkupeitto. Yhteen normaalikokoiseen 90 cm x 120 cm peittoon tarvitaan 48 palaa, pieneen peittoon puolet vähemmän.

Valmiit peitot voi jättää Matkahuollon kuljetettavaksi, joka on luvannut kuljettaa peitot ilmaiseksi Helsinkiin.

Syksyllä kaikki virkatut peitot yhdistetään ja niistä kootaan maailman suurin tilkkupeitto, joka on tarkoitus saada merkityksi Guinnessin ennätysten kirjaan.

Maailmanennätystempauksen jälkeen tilkkupeitto jaetaan takaisin normaalikokoihin ja pieniin peittoihin. Peitot lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen mm. Ensi- ja turvakotien liittoon ja Yhteisvastuukeräyksen kautta.

Tästä se alkaa! Marita Ventto esittelee isoäidin neliötä ja niistä valmistettua torkkupeittoa. Kuinka monta peittoa tarvitaan maailman suurimpaan peittoon, sen kuulemme syksyllä.

Haasteltiin ja päätettiin

Antti Laukkanen

Internet sivustot uudistuvat ja kaipaavat lisämateriaalia

Tulin valituksi aikanaan internet-toimikuntaan kai- keti oltuani kyllin aktiivisen keskustelemaan asioista Kurkijoki-netin perustajan, ensimmäisen webmasterin ja silloisen internet-toimikunnan puheenjohtajan Mauri Rastan kanssa. Maurin väistyttyä pari vuotta sitten hän ehdotti minua tilalleen, johon sitten suostuinkin.

Internet-toimikunta on sinällään toiminut sangen hiljaisesti. Varsinaisia kouksia ei ole liiemmästi ollut, vaan asioista on tarpeen vaatiessa keskusteltu sähköpostitse. Jonkin verran asioista on yleisemmällä tasolla keskusteltu Kurkijoki-Säätiön kokousten yhteydessä.

Kuten sivustoa seuraneet ovat saattaneet havaita, meneillään on suurehko uudistustyö. Ulkoasu siivottiin melko pelkistetyksi, mutta sisältö pysyi suurelta osin entisen kaltaisena. Se oli melko suuresta työmääräs-

tään huolimatta kuitenkin vain pintaraapaisu. Taus- talla on käynnissä koko sisällön saattaminen modernimpaan järjestelmään sekä yritys loihtia sivustolle hieman enemmän logiikkaa ja käyttäjäystävällisyyttä.

Viime aikoina sivustolle on saapunut melko vähän uutta materiaalia, joten sellainen olisi erittäin tervetullutta. Lanseerasin mm. ajatuksen kasata tietoa yksittäisistä taloista ja niissä asuneista ihmisistä. Esimerkit voit katsoa Ihojärven kyläesittelyistä. Toivoisin näitä taloesittelyjä paljon lisää sivustolle lisättäväksi, jolloin saisimme elävää Kurkijokea tallennetuksi myös jälkipolville.

Viime hetken tietona mainittakoon Kurkijoen ja Hiitolan sukuja tutkivan sukututkimuspiirin suunnitteleman runsasta sukututkimussivustoa. Toteutus on vielä auki, mutta selvinnee lähitulevaisuudessa.

Kurkijoki.fi on valtai-

sa tietopankki. Mauri teki aikanaan korvaamattoman kulttuurityön sen perustamisessa ja koko valtavan tietomäärän lisäämisessä kenen tahansa katseltavaksi. Hänen tarkoituksenaan oli saada tieto kerätyksi. Uutena pyrkimyksenä on saada se vielä vähän paremmin käytettäväksi. Työ on suuri ja etenee harrastena, joten aikaakin se tuntuu ottavan paljon ennakoitua enemmän. Mutta ehkä se kiitos seisoa tämänkin työn lopussa!

Jos juuri Sinulla, arvoin lukija, on mielessäsi jotakin, jonka olisi mielestäsi tarpeen olla Kurkijoki-sivustolla, ota ihmeessä yhteyttä. Sivusto kasvaa ja kehittyä vain sinne lisättävän tiedon myötä! Jos sivusto on edelleen vieras, mene toki internetiin ja klikkaa www.kurkijoki.fi!

Terveisin,

Antti

webmaster@kurkijoki.fi

Antti Laukkanen, Helsinki

Internet-toimikunnan puheenjohtaja

Aktiivinen sukututkija Hiitola-Kurkijoki sukututkijapiirissä

Nimeni on Antti Laukkanen. Olen syntynyt keski-kymenlaaksolaisesta Sippolan kunnasta, jossa kävin syntymässä vuonna 1971. Ehdin jo yhdeksän kuukauden iässä muuttaa joen länsirannalle Anjalan puolelle. Pitäjät yhdistyivät sittemmin Anjalankoskeksi, joka kuuluu nykyään Kouvolaan.

Juuriltani olen kuitenkin enimmäkseen karjalainen. Äitini isän suku oli Kurkijoen Heinosa, äitinsä taas Jaakkiman, myöhemmin Lumivaaran Litmasia. Juuria polveilee myös Hiitolan ja vähän Sortavalankin mullissa. Isäni suku taas on Parikkalan puolelta. Läheltä, mutta nykymaailmassa niin kaukaa. Taustalta mukaan tulee myös hieman uukuniemeläistä ja kesälahtelaistakin verta. Äitini äidin äiti tuli Jaakkimaan aikanaan Joroisilta ja sitä kautta minulla on myös sangen laajalle ulottuva savolainen sukujuurakko. Henkisesti olen aina karjalainen, vaikka kymenlaaksolainen puheenparsikin tahtuu lähes äidinkielen lailla. Kesäpaikassamme Parikkalassa kieli muuttuu äkkiä kovin karjalaiselta soinnahavaksi, vaikkapa täällä arjen hyöriässä paikallinen kielikin tuntuu salaa hivuttautuvan puheeseen.

Lappeenrannan ja Joensuun kautta siirryin aikanaan Vantaalle. Viimeiset viisi vuotta olen ollut helsinkiläinen. Työmaani on sinivalkoisen lentoyhtiömme riveissä, jossa laadin ohjaamokäsikirjoja lentäjien tarpeisiin sekä jonkin verran myös koulutan heille niiden käyttöä.

Ilmailu onkin armas harrastukseni ja olen lentänyt parikymmentä vuotta monenlaisia pienkoneita purjelentokoneista potkuriturbiinikoneeseen saakka. Viime mainitulla retuutan kesäisin parhaimmillaan 18 laskuvarjohyppääjää kerrallaan taivaan sineen. Myös musiikki on lähellä sydäntäni monenlaisten soittoharrasteiden myötä. Tietenkään ei sovi unohtaa sukututkimusta, jonka lumoissa olen ollut vuosikymmenen verran, ensimmäisestä Kurkijoen-matkastamme saakka.

Asustelen avovaimoni Jennin ja juuri 10 kuukautta täyttäneen pikku poikamme Tuomaksen kanssa meren rannalla Aurinkolahdessa. Ympäristö on sangen virikkeellinen pojan kanssa touhuiluun. Hänen kanssaan maailmankuvani on muuttunut sangen runsaasti, kuten kaikki vanhemmat tiennevät lasten syntymän myötä tapahtuvan. Odotamme innolla kesää ja kaikkia uusia asioita, joita voimme tehdä aivan ensimmäistä kertaa.

Kirjallisuutta

”Itärajan vartijat”

Olemme vuosikymmeniä voineet tässä lehdessä seurata elämää Kurkijoella. Aikanaan julkaistiin Kurkijoen historia, joka on ollut mittava voimainponnistus. Lisäksi on julkaistu kosolti muuta kirjallisuutta ja materiaalia, joten vuosien saatossa tapahtunut yhtä pitäjää koskeva tiedon tallentaminen on mitatuokassaan ollut ihan ainoatuloista. Tulee muistaa, että Kurkijoen perinteitä on vaalittu myös monin muin muodoin. Se Kurkijoki, jonka tunsimme, on muistojen maa, mutta matkat alueelle ovat toki olleet mahdollisia jo pitkään.

Kurkijoki on osa Karjalaa riippumatta kenelle Karjala on kulloinkin historian saatossa kuulunut. Siellä on ollut karjalaista väestöä, luterilaista ja ortodoksista uskoa, vaikutteita Ruotsista, Venäjästäkin. Mummokin sanoi että a vot sillee. Kiintoisaa on, että 1400-luvulla Käkisalmen läänin suurimmat pogostat olivat Kurkijoki ja Sortavala á 6000-8000 asukasta. Karjala on ollut rajamaa, jonka läpi on kuljettu molempiin suuntiin lukuisia kertoja. Useimmiten vanhaa kotiseutua ei tule sijoittaneeksi historian suurempiin ympyröihin, koska

se on ollut paikka, jossa oma suku on asunut iät ja ajat. Monet kurkijokelaiset ovat sukua keskenään, naitiin eri kylien välillä ja lähipitäjien, eritoten Hiitolan. Paljolti elettiin paikallisesti, pitempi muuttoliike oli harvinaisempaa. Pitemmät matkat esim. keskiajalla olivat ihan muuta, karjalaiset saattoivat venäläisten kanssa käydä ryöstöretkillä Pohjanlahdella saakka hätyyttelemässä sikäläisiä kalastajia. Myöhemmin 1500-luvun lopulla hurjimpia karjalaississejä oli kurkijokelainen Mikko Jälkinen.

Joskus hätkähdytti kun kuuli Viipurin olevan ”vanha venäläinen kaupunki”. On se toki sitäkin oikeasti ollut, vaikkakin Ruotsi sen perusti. Historian pitkässä jatkumossa Viipuri oli itsenäisen Suomen aluetta neljänneksivuosisadan verran, mutta on silti kauan ollut ”karjalaisen kaupunki”. Toisaalta esim. Olavinlinna ei liene vanha venäläinen linna siitä huolimatta että ovat sitä joskus hallussaan pitäneetkin. Karjala ei ole yksinäinen ja erillinen maankolkka, vaan tapahtumat siellä ovat olleet sidoksissa sotiin ja elämään muualla Euroopassa: Ruotsissa, Virossa, Tanskassa,

Norjassa, Puolassa sekä epäsuorasti sivunneet myös Ranskan tai Englannin intressejä.

Eräs helppo tapa sijoittaa Karjala ja Kurkijokikin historiaan on neliosainen kirjasarja ”Itärajan vartijat”. Sitä on ainakin jossain kirjastossa ja lienee saatavissa kirjastojen välisenä palveluna. Ei voi suositella niille, jotka tarvitsevat paljon unta, sillä iltalukemisenä kirjat vievät mennessään.

Teoksista käy ilmi paljon elämisen yksityiskohtia, sotia ja hävitysretkiä, rauhanteoja. Koulussa pöntätyt monet Ruotsin ja Venäjän väliset rauhat palautuvat mieliin ja kylmät vuosiluvut alkavat elää. On mukava historian vinkkelistä katsella seutua, jossa juuret ovat. Siihen

kirjasarja antaa hyvät eväät. Koska asiat kytkeytyvät toisiinsa, on itärajan historia myös paljon koko maamme historiaa, joka joustavasti linkittyy kirjojen varsinaisiin tapahtumiin. Myös Ruotsin kuninkaat tulevat tutuiksi. Suositellen, kirjat ovat huikea kertomus keskiajalta siihen ajankohtaan, jolloin Ruotsi menetti Suomen.

Itärajan vartijat (På vakt i öster), kustantamo Schildts. 4 kirjaa, kaikki yhteensä hankemistoineen 1157 sivua. 7 tekijää + 2 suomentajaa. 4. kirja ilmestyi 2005.

Tekstini tiedot asukaslukuista ja Jälkisestä ovat kirjasta ”Juuret Karjalassa”, Roope Hollmén, Facto 2008.

Tapio Laurén

Pekka Kyytisen POSTI-KORTIT

Talvikuvia:

- Pieni hiihtäjä
- Joulupuu
- Rekiajelu

Hinta 1 €/kpl
+ postituskulut
Tilaa
toimituksesta

Kesäkuvat: • Kevätkirkko • Kesänuotalla • Aitan ovella
• Rantavaja Laatokalla • Elopellolla

Kurkijokelaiset FaceBook’issa

Tämä oma lehtemme on vallan erinomainen ”väylä” tiedonvälitykseen ja keskusteluunkin. Mutta jos ajatuksella on kiire, sen julkitus lehdessä toteutuu hitaammalla ilmestymistahdilla kuin salamannopeassa Internetissä, joka yleisesti ottaen on tiedonvälityksessä kätevä, niin ennenkaikkea hyvässä, kuin huikkasen pahassakin. Esim. kyllä sähköpostia käytetään 99,999 %:sesti ihmisten hyväksi, vaikka esim. pomminteko-ohjeetkin välittyvät sitä kautta.

Nykyään ovat runsaasti esillä ja käytettyinä nämä Internetin modernit sosiaaliset mediat, kuten esim. FaceBook. Ko. palvelun välityksellä voisi Kurkijoki-keskusteluväylä varsin kevyesti kehittyä kaikkien Kurkijoesta kiinnostuneiden, nuorten ja vanhojen, väliseen tietojen ja ajatusten nopeaan vaihtoon.

FaceBook’issa on jo valmiina (käyttäjä)ryhmä nimeltä Kurkijoki.

Ryhmässä on pitkälti yli 100 ryhmään ilmoittautunutta, mikä on oikeastaan jo varsin hyvä määrä. Allekirjoittanut kaipaa vain laajempaa keskustelua Kurkijokiryhmässä. Kaikillahan on - uskoakseni - Internet-yhteys sähköpostineen ja selaimineen. Ottakaapas selaimella

ko. sivusto www.facebook.com/esille. Jatko ei ole vaikea, eikä maksa mitään.

Sinne sisäänpääsemiseksi täytyy rekisteröityä, s.o. muovata itselleen käyttäjätunnus ja salasana, ja antaa joitakin tietoja itsestään. Tämä ”joitakin tietoja” on ko. palvelun ainoa ”paha” kohta: mitä ihmettä jenkkifirma tekee esim. syntymäajalla päivän tarkkuudella. Vastaus: se on sitä sosiaalista osuutta kanssakäymisessä! Kaikkia FaceBook’in kättämiä henkilökohtaisia tietoja ei - nykyään - tarvitse antaa, ja tätä ns. käyttäjäprofiilia voi muuttaa jälkikäteen. Eli ei ole yksityisyyden menetyksen pelkoa, jos on hiukan tarkkana.

Kun on päästy sisään, voikin sitten etsiä Kurkijoki-ryhmään, ja heti alkuun kannattaa katsella, mitä siellä on jo tarinoitu ja asiaa puhuttu. Sen jälkeen voikin hyvällä omalla tunnolla

- tiedustella ”tietäisikö joku” jotakin Kurkijokiyksityiskohtaa,

- kertoa menneistä ja tulevista Kurkijoki-tapahtumista tai

- kehua tai päivitellä jo-tain Kurkijoki-asiaa, jne, jne.

Siitä vaan feisbuukkaamaan!

Mauri Rastas
mrastas@kotikone.fi

Jatkoa sivulta 7

seen lapsuutemme ajoista nykypäivään asti. Kiersimme museon näyttelytiloissa oppaan johdolla maistellen mm. sokeripalaan tiputettuja kamferitippoja ja museon Riihi-tilassa tutustuimme riihynäyttelyyn.

Hidastamalla hyvinvointiin

Marttaliiton toiminnanjohtaja Marianne Heikkilän sanoin ”suomalaisuutta arvostavana, arjen sujuvuutta edistävänä sekä nuorten syrjäytymisestä vastuuta kantavana neuvontajärjes-

tönä” siirrymme seuraavaan toimintakauteen. Marttajärjestön vuosien 2011–2013 teemaksi on valittu Hidastamalla hyvinvointiin, joka sopii hyvin edellisen teemakauden jatkoksi – siis sekä omasta että läheisten ihmisten hyvinvoinnista vastuun ottamiseen ja keskittymiseen vain olennaisiin asioihin.

Tänä vuonna martat kunioittavat perinteitä ja istahtavat rauhassa virkkaamaan isoäidinneliöitä, joista koetaan tilkkupeittoja.

Ritva Kätkä
Kurkijoen Marttayhdistys ry:n sihteeri

Kirkon historiasta kertoi rovasti Mikko Paukku, joka on toiminut pappina mm. Metsämaalla.

Nahkapaja Eliisa Marjaana Oy:ssä nahka muotoutuu rahapusseiksi, laukuiksi ja vaatteiksi. Käsityötaitoiset martat tutustuivat käsityöammattilaisen toimintatapoihin ja tuotteisiin.

TAAS SAATAVISSA

Erkki Rahkola & Carl-Fredrik Geust:

Vaiettu Elisenvaaran pommitus

Evakkohelvetti
20. kesäkuuta 1944
Ajatus Kirjat

Kovat kannet, 17 liitettä, valokuvia,
288 sivua, ovh 38 €

Nouda tai tilaa
Kurkijokelaisen toimistosta **25 €**

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Tämän valokuvan taakse PKiiski on kirjoittanut: Kurkijoen markkinoilla 1920. Sama kuva on Kurkijoen historia IV sivulla 373 ja siinä on teksti ”Viipurissa 1918 olleen Vapunpäivän paraatin jälkeen kurkijokelaisia vapaussotureita tyttötuttaviensa seurassa Lopotissa. Seisomassa vas. Pekka Kiiski, kolmas Hermunen ja istumassa vas. eräs jääkäri, Karrakoski ja Esa Kauppinen. Karrakosken kokoelma.” Ryhmä on kuvattu ulkona lumisessa ympäristössä ja Kurkijoen markkinat taisivat olla maaliskuussa. Kaikilla on upea kukka kädessään! Tunnistatko ketään muita kuvan henkilöistä?

Kaksi nuorta miestä pyssyineen. Kuvassa ei ole mitään tietoja. Tunteeko kukaan heitä?

Kuvan taakse PKiiski on kirjoittanut: 1919. Majuri Lauri Kauppinen ja Antti Tukia. Keskellä on Pekka itse.

Valokuvia yli 90 vuoden takaa

Pekka Kiiskin kokoelmasta

Pekka Kiiski trikkikuvassa. 50-luvulla olen kirjoittanut hänen ohjeensa mukaisesti kuvan alareunaan: Viipurissa 1918 toukokuun 1 p:nä.

Etsintäkuulutus

4-vuotiaat kaksostytöt vuonna 1944

Aivan uskomattoman hienot sivut kurkijoki.fi ja kurkijokelainen! Löysin sivuille luettuani Rahkola/Geustin kirjan Vaiettu Elisenvaaran pommitus.

Olin kuullut 20.6.44 pommituksesta vasta muutama vuosi sitten ja hämmästykseni äitini kertoi olleensa siellä myös. Aloin kyselemään asiasta enemmän kun tyttäreni tänä talvena sai historian tehtäväksi haastatella isovanhempaa ja kirjoittaa tästä yläasteen projektityö.

Äitini oli kyllä aiemmin kertonut olleensa Kannaksella sota-aikana pikkulottana, mutta pommituksesta hän ei ollut maininnut, hävittäjistä kyllä.

Äitini Helvi o.s. Paksujalka syntyi

Helsingissä 1927, mutta perhe oli juuri muuttanut Viipurista, suvut olivat kotoisin Kaukolasta ja Uukuniemeltä.

Kesällä 1944 äiti kertoo olleensa pikkulottana Kurkijoen alueella, hän mm. keräsi tietoa Räihävaaran kylän asukkaiden lukumäärästä ja ikäjakaumasta evakuoitintia varten.

20.6.1944 hän kertoo kuljettaneensa pyörällä 4-vuotiaita kaksostytöitä Elisenvaaran aseman suuntaan jostain lähikylästä. Hän oli saanut tehtäväksi viedä työt SPR:n toimipisteeseen, josta lapset oli tarkoitus kuljettaa ilmeisesti Ruotsiin. Tyttöjen äiti itki joutuessaan eroamaan tyttäristään. Kesken pyörämatkan alkoi

taivaalle ilmaantua hävittäjiä, joista yksi lähti seuraamaan. Äitini vei työt puun alle piiloon ja alkoi kertoa heille satuja, ettei heitä pelottaisi. Lentokoneet jatkoivat matkaansa. Äitini oli 16-vuotias. Äiti muistaa vieneensä työt asemanseudulle, mutta sen jälkeisistä tapahtumista on muisti kadonnut, vain kyöneleitä valuu joka kerta. Myös äidin vääpeli-isä oli asemalla, mutta selvisi.

Äitini ei muista tyttöjen nimiä tai mistä kylästä he olivat. Hän ei tiedä mitä heille tapahtui.

Kuka tietää? Kurkijoella ei varmaankaan ollut kovin monia 1939-40 syntyneitä kaksostytöitä? Asukasluetteloista en

pystynyt heitä löytämään, kun nimet eivät ole tiedossa.

Haluaisimme tietää mitä tytöille tapahtui. Menivätkö he Ruotsiin vai takaisin äitinsä luokse? Miten he selvisivät sodasta? Ovatko he elossa?

Olisin kiitollinen tiedoista,

Taru Lähteenmäki

Helsinki

taru.lahteenmaki@finnet.fi

tai sitten tiedot voi ilmoittaa toimitukseen.

Elisenvaarassa ennen - ja nyt

Palautetta kertomuksiin Saavanmäestä ja Simolanmäestä

”Puhdistusryhmä Sopen tien risteyksessä”.

Ryhmän takana näkyy Kallion kahden rakennuksen savupiippuja. Martti Repo vahvisti, että vuonna 1942 Kalliot rakensivat uuden asuinrakennuksen samaan paikkaan kuin entinen oli ollut. He asuivat talossa itse ja osa tiloista oli vuokrattu kansakoululle ja opettajan asunnoksi, siitä kertoo Kurkijoki sodasta evakkoon kirja. Risteyksessä oleva talo on siis jatkosodan aikana rakennettu Kallion talo, vaikka se näyttääkin nykyasussaan mielestäni venäläiseltä.

Elvi Miikkulainen kertoi käyneensä talossa ns. jatkokoulua. Samalla luokalla oli ollut tyttö, joka oli tullut kouluun hevosella ja jättänyt hevosensa tien toiselle puolelle metsään tuntien ajaksi.

Kallion puusepän verstaas

oli jatkosodan aikana ollut Revon riihessä vähän kauempana metsän reunassa. Revon rakennuksista vain tämä riihi oli säästynyt. Senkin sisällä oli ollut nuotion

jälkiä, mutta sileä kalliolatia ei ollut syttynyt. Revot rakensivat uuden talon metsän reunaan Sopen tien lähelle. Se on yhä jäljellä ja siinä asutaan.

Samana valokuvan vasemmassa reunassa olevan nelikulmion aiheuttaa jokin laatta tai taulu, joka oli kuvattavien lähellä ja jossa on jokin ”varttakin”. Se selvi-

si, kun lopulta löytyi valokuvan filmi, jossa kuvautunut alue on hieman laajempi kuin kehitetyssä kuvassa. Kukaan haastatelluista ei myöskään muistanut, että alueella olisi ollut jäljellä jotain muuta kuin iv-torni.

Aune Voutilainen, os. Pirinen, kertoi että loppukesällä 1941 Anni ja Matti Littunen olivat tulleet Elisenvaaraan heti, kun se oli ollut mahdollista. Anni oli ollut puhdistustyössä muiden lottien mukana ja Aunen mielestä tässä valokuvassa eturivissä kolmas henkilö vasemmalla on Anni Littunen. Matti Littunen oli Kurkijoen osuuskunnan toimitusjohtaja ja Anni Littunen kirjjanpitiä.

Talvella 1941-42 Littuset olivat asuneet Relanderin talon alakerrassa, entisessä ”hammaslääkärin talossa”, ja rouva Relander oli asunut yläkerrassa, keittiö oli ollut yhteinen.

Valokuvan valkoinen talo voi olla Relanderien talo mäellä, mutta kukaan ei toistaiseksi ole ollut asiasta ehdottoman varma. (Kurkijokelainen 3 sivu 6, 2. kuva ylhäältäpäin)

Pirkko Mettala soitti ja muisteli Simolanmäen Kiiskin taloa, jossa hän oli vanhempineen asunut ennen talvisotaa. Hänen isänsä oli käynyt Kurkijoen maamiesopiston ja toiminut sitten Antrean sokeritehtaan neuvojana. Tehdas ehti tehdä sokeria vain parisen vuotta, mutta Paavo-isä oli vielä 90-vuotiaana muistellut ja katsellut toimialueensa karttoja.

Muistan hämäästi, että Kiiskilänkin pellolla olisi ennen sotia ollut joskus kuorma-auto ja vaaleita juurikaskasjoja.

On mukava saada palautetta kirjoituksiin. Koska omat muistoni ovat vähäiset, kuuntelen mielelläni toisten kertomaa. Saan uusia tietoja ja samalla tulee virheitäkin korjattua. Yksi tarina johtaa helposti toiseen ja mutkan kautta saattaa löytyä mielenkiintoisia yhteyksiä jo tuttuihin asioihin.

Kiitos kaikista saamista tiedoista ja erityiskiitos teille, jotka itse otitte yhteyttä minuun.

Marjaliisa Laine

Elisenvaaran yhteiskoulu toimi Kukkulan koulussa v. 1947-48

Kotiseutuni – otsikon alla Sisä-Suomen lehti julkaisi tiistaina 23. marraskuuta 2010 alla olevan kuvan liittyen Elisenvaaran yhteiskoulun evakkoajoihin.

Kukkulan koulun alkuvuosien muisteluihin liittyy kuva Elisenvaaran yhteiskoulun ekaluokkalaisista v. 1947-48. Luokanvalvojana toimi evakkona Suolahteen tullut äidinkielenopettaja Saimi Hukkanen. Edellisenä vuonna Kukulalla aloittaneen koulun remontissa oli rakennettu massiiviset betoniportaat, joille kuvaa varten 40 ujoa oppikoulun aloittajaa kokoontui.
kuva: Hellikki Mattlar

Hellikki Mattlar oli saanut lehtileikkkeen kummipojaltaan Lauri Helasterältä, joka kertoi, että Kukkulan koulutalo purettiin viime vuonna maan tasalle. Kai lehdessä julkaistu kuva oli jonkinlaiset jäähyväiset Kukulalle.

Karjalan Liiton tapahtumia

TALVISODAN PÄÄTTYMISEN MUISTOTILAISUUS 13.3.

Valtakunnallinen talvisodan päättymisen muistotilaisuus pidetään Helsingissä Karjalatalolla sunnuntaina 13.3. klo 13. Tilaisuudessa puhuu Suomen Sotaveteraaniliiton hallituksen puheenjohtaja Finn-Göran Wennström. Tilaisuuden musiikista vastaavat Karelia-puhallinorkesteri ja Viipurin Lauluveikot.

Tilaisuus Karjalatalolla, Kämpyläntie 1, Helsinki, ja se on kaikille avoin. Terve-

tulua.

Klo 11 seppelleenlasku Karjalaan jääneiden vainajien muistolle Hietaniemen hautausmaalla.

EKUMEENISET HENGELLISET PÄIVÄT 19.-20.3. KOUVOLASSA

Ekumeeniset hengelliset päivät vietetään Kouvolassa 19.-20.3.2011 teemalla kiitoksen ja ylistyksen karjalainen kansa.

Päivät alkavat lauantaina 19.3. klo 18 Kouvolan keskuskirkossa virsilauluilta, jota vetää professori Reijo Pajamo. Vigilia or-

todoksisissa kirkossa klo 18. Seurakuntakeskuksen Maria-salissa kuullaan molempien kirkkokuntien tervehdykset ja rehtori Sakari Viinikainen kertoo paikkakunnan hengellisestä elämästä kautta historian.

Sunnuntaina 20.3 klo 10 on messu luterilaisessa kirkossa, jossa saarnaa Mikkelin piispa Seppo Häkkinen. Ortodoksinen liturgia ortodoksisissa kirkossa kello 10 alkaen, liturgian toimittaa Joensuun piispa Arseni. Klo 10 seppelipartiot lähtevät Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille vanhalle hautausmaalle.

Klo 13.30 Kiitoksen ja ylistyksen karjalainen kansa _ päivien päättilaisuuden avaa Karjalan Liiton puheenjohtaja Markku Laukanen ja aiheeseen liittyen alustuksia pitävät ikonitaiteen asiantuntija Tuula Majurinen ja evankelisluterilaisen kirkon edustaja Anjalankosken seurakuntapastori Eija Murto. Päivän aikana kuullaan myös piispa Arsenin ja piispa Seppo Häkkisen alustukset. Loppukeskusten puheenjohtajana on teologian tohtori Hannu Kilpeläinen. Ohjelmassa musiikkia ja lausuntaa.

KARJALAISET RUOKAMARKKINAT 16.4.

Seurat ovat tervetulleita myymään karjalaisia leivonnaisia ja pääsiäisajan tuotteita ruokamarkkinoille

huhtikuussa. Varaa myyntipaikkasi ajoissa.

Lauantaina 16.4. klo 11 - 15 Karjalatalolla Helsingissä järjestettävillä ruokamarkkinoilla voi ostaa ja myydä karjalaisia herkkuja, kuten erilaisia piirakoita ja viipurinrinkeleitä sekä ruuanvalmistukseen liittyviä tuotteita, esimerkiksi leiviniinoja ja pashamuotteja. Erityisesti pääsiäisajan leivonnaiset ja tuotteet ovat tervetulleita palomununtain edellä pidettävälle markkinoille.

Varaa myyntipöytä 31.3. mennessä. Varaukset ja lisätiedot Karjalan Liitosta, puhelin (09) 7288 170, toimisto@karjalanliitto.fi.

KILPAILU

”Lottien ja pikkulottien toimintaan liittyviä muistoja”

Kilpailu on kaikille avoin. Voit kirjoittaa tai koota omia tai sukulaisesi muistoja tai perustaa esityksesi historiallisiin asiakirjoihin yms.

Sarjoja on kaksi:

I sarja: Kirjoituskilpailu

- kirjoituksen pituus n. 2 liuskaa tai n. 4000 merkkiä
- kirjoitus voi olla kirjoitettu tietokoneella, kirjoituskoneella tai käsin

II sarja: Kuvakertomus aiheesta

- korkeintaan 10 kuvaa kuvatekstein
- kuvakertomuksen voi toimittaa CD:llä tai muistitikulla tai kuvina ja koneella/käsin kirjoitetuin kuvatekstein, jotta kuvakertomus voidaan julkaista lehdessä.
- kuvakertomukseen toivotaan mukaan alkuperäiset kuvat, jotka palautetaan.

Palkinnot:

- I-sarja: 1. palkinto 200 €
2. palkinto 100 €
3. palkinto kirjallisuutta

- II-sarja: 1. palkinto 200 €
2. palkinto 100 €
3. palkinto kirjallisuutta

Kilpailutyöt palautetaan Kurkijokelaisen toimitukseen 31.5.2011 mennessä suljetussa kirjekuoressa nimimerkein varustettuna, kuoren sisälle laitetaan toinen suljettu kirjekuori, jossa henkilön yhteystiedot. Voittajan valitsee Kurkijoki-Säätiön hallituksen nimittämä raati ja voittaja julkistetaan Pitäjäjuhilla Loimaalla 14.8.2011. Kurkijokelainen - lehdellä on kilpailutöiden julkaisu-oikeus.

Lisätietoja: toimitusneuvoston puheenjohtaja Jaakko Taitonen, puh. 040-5352514, jaakko.taitonen@gmail.com, toimitussihteeri Helena Sula-vuori, puh. 050-5213336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Kurkijoki-Säätiö
Aune Niskasen muistorahasto
Kurkijokelainen

Itärajamme takana maata ei myydä ulkomaalaisille

Eino Vepsä kirjoittaa em. otsikolla perjantaina 28. tammikuuta mm. Venäjän presidentin antamasta ukaasista, joka kieltää maan myymisen ulkomaalaisille kaikkialla maamme lähi-alueilla ja kysyy: ”Miksi? Mitä tällä kiellolla oikein ajetaan takaa ja mihin tämä kielto oikein johtaa? Haluavatko venäläiset nämä raja-alueet olevan vapaana mahdolliseen puolustuskäyttöön. Olisi muiltakin tämän lehden lukijoilta hyvä saada arvioita edellä oleviin kysymyksiin.”

Kysymyksesi ovat tosi vaikeita, mutta arvailuja voinen esittää. Venäläisten ostamaa maata Suomen puolustuksen kannalta tärkeiden alueiden ympäriltä ei voi pitää Venäjän puolustuk-

sen kannalta tärkeinä - Venäjän hyökkäyksen kannalta kylläkin. Samoin on asianlaita mainitsemistasi ryösteistä alueista. Omituista on se, että molemmin puolin on vakuutettu ystävyys-suhteiden olevan paremmat kuin koskaan ennen. Liekö vika meissä itsessämme, koska olemme melkein poikkeuksetta toimineet venäläisten tahdon mukaisesti jopa monin tavoin avustaneet Venäjää taloudellisesti?

Arveluni perustuu siihen, että Saksa todellisenä hyökkääjävaltiona on saanut rajansa eli maa-alueensa takaisin maksamatta tuskin yhtään sotakorvauksia. Samoin kuin Viro, Latvia ja Liettua diplomatiansa ja kansojensa tahdon mukaisesti itsenäistyivät ja saivat

maa-alueensa ja rajansa takaisin. Meillä Suomessa korkealta taholta toivomme Karjalan palautuksen yhteydessä lausuttiin, että kysymyksen asettelu on väärä ja sen tulisi kuulua haluaako Suomi sotaa ja samoin, että emme tarvitse maata lisää. Samalla vastustettiin jopa em. maiden itsenäisyyspyrkimyksiä. Arvailua voi, olisiko venäläisten tarkoitus ilmaista kantansa meillä liikkuneista suojeista kannanotoista liittymisestä Natoon. Liittynevätkö tähän myös ”Lippos-lipsahdukset.”

Venäläiset olisivat vielä jokin aika sitten olleet valmiit avaamaan rajanylityspaikan Parikkalaan, mutta suomalaisten taholta sitä on vastustettu. Miksi? Mitä

varten? Onko tämä Suomen virallinen kanta, vai vain muutamien rajalla olevien kateus ja pelko turistien rahavirtojen menetyksestä Parikkalan suuntaan ja samasta syystä vielä Karjalan palautuksen yhteydessä pelko rahavirtojen lakkaamisesta kokonaan.

Hyvien ystävien kesken asiasta voidaan keskustella rakentavasti. Viittaan vielä em. valtioon, jotka ovat saaneet itsenäisyytensä ja maa-alueensa takaisin taitavan diplomatiansa ansiosta. Näin tulisi myös Venäjän ja Suomen menetellä, jolloin rajat ja maa-alueet palaisivat Suomelle ennen sotia vallinneeseen tilanteeseen.

Eero Kosonen

Terveiset Kurkijoelta

Soskuan talvista kauneutta.

Kuva: Marina Petrova

PURTAVAA AIVOILLE

Ratkaise anagrammit!

Anagrammi on sanaleikki, jossa henkilön tai asian kirjaimet käytetään kerran uudestaan kuvaten ko. henkilöä tai asiaa.

Kirjaimet toiseen järjestykseen laittamalla löydät

1. Suomalaisille tutun – ei välttämättä terveellisen juoman
 2. Ruokailupaikan
 3. Lomaan liittyvän asian.
- Vastaukset sivulla 12.

1. ONKI KANSAN VIRVOKE

2. IHAN ILO PURRA VALMISTA

3. SUOMENSELÄN MATKAILU

Anagrammit on luonut
sanaseppöilijä *Martti Sahla*

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteenmuutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa "Osoite muuttuu" -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. (02) 762 2551 tai 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Anagrammien vastaukset

1. Koskenkorvan viina
2. Hampurilaisravintola
3. Kesälomasuunnitelma

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Maarianhamina
2. Malakia
3. Puolaan
4. Nauris
5. Urho Kekkonen
6. Ruttoa
7. Suomenajokoira
8. Sarjakuvien
9. Hattujen
10. Talitiainen

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
VT Kaarina Nylamo
OTM Laura Kosonen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Tilaa Kurkijokelainen lahjaksi

viereisellä tilauskortilla tai soittamalla toimitukseen
p. 050-5213336

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Sanomalehti Kurkijokelainen

LUKIJAMATKAT 2011

I Konevitsan luostari-Kurkijoki

ke-su 18.-22.5.

Alustava matkaohjelma:
keskiviikko: Loimaa-Helsinki-Rajahovi- Käkisalmi, yöpyminen Pyhäjärvellä
torstai: Pyhäjärvi-Konevitsan luostari- Kurkijoki
perjantai: kiertoaajelu Kurkijoella
lauantai: kotiseutumatkoiden päivä
sunnuntai: Kurkijoki-Sortavala-Värtsilä-Helsinki-Loimaa
Majoitus: 1. yö Pyhäjärvellä Musakan hotellissa, loput Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa "Mihailin hotellissa" 2-4 hengen huoneissa ja kotimajoituksessa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut Käkisalmissa, Konevitsassa ja Sortavalassa
Hinta: **400** € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + lisäksi ryhmäviisumi 40 €.

III Viipuri

pe-su 8.-10.7.

Alustava matkaohjelma:
perjantai: Loimaa-Helsinki-Rajahovi-Viipuri, illallinen hotellissa
lauantai: opastettu kiertoaajelu Viipurissa ja ostoskiertokierros, illallinen Pyöreässä Tornissa
sunnuntai: opastettu kiertokierros Viipurin linnassa ja käynti Sorvalin hautausmaalla, Viipuri-Rajahovi-Helsinki-Loimaa
Majoitus: hotellissa Viipurissa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut
Hinta: **240** € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + lisäksi ryhmäviisumi 39 €.

II Valamon luostari-Kurkijoki

ke-su 8.-12.6.

Alustava matkaohjelma: lähtö ke n. 00.15 Loimaalta
keskiviikko: Loimaa-Helsinki-Värtsilä-Sortavala, yöpyminen Valamossa
torstai: Valamon luostari- Kurkijoki
perjantai: kiertoaajelu Kurkijoella
lauantai: kotiseutumatkoiden päivä
sunnuntai: Kurkijoki-Viipuri
Ohjelma voi muuttua niin, että ensin mennään Kurkijoelle ja Valamon matka lauantaina –sunnuntaina.
Majoitus: 1 yö Valamossa, loput Vätikässä mökeissä ja kotimajoituksessa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut Valamossa ja Sortavalassa
Hinta: **450** € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + lisäksi ryhmäviisumi 40 €.

IV Kurkijoki

to-su 25.-28.8.

Alustava matkaohjelma:
torstai: Loimaa-Helsinki-Rajahovi- Käkisalmi-Kurkijoki
perjantai: kiertoaajelu Kurkijoella
lauantai: kotiseutumatkoiden päivä
sunnuntai: Kurkijoki-Sortavala-Värtsilä-Helsinki-Loimaa
Majoitus: Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa "Mihailin hotellissa" 2-4 hengen huoneissa ja kotimajoituksessa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut Käkisalmissa ja Sortavalassa
Hinta: **300** € sisältäen matkaohjelman ja ruokailut + lisäksi ryhmäviisumi 39 €.

Hinnat saattavat muuttua ruplan kurssista tai Venäjän viisumipäätöksistä johtuen.
Viisuminhankintaa varten pitää täyttää viisuminanomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta.
Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen.
Viisumianomuskaavakkeen voi tilata toimituksesta puhelimitse tai poimia mm. Neva Toursin sivuilta: www.turunnevatours.fi

Vastuullinen
matkanjärjestäjä

Ilmoittautumiset KURKIJOKELAISEN TOIMITUKSEEN,
matka I 21.3. mennessä,
matka II 6.4. mennessä,
matka III 9.5. mennessä,
matka IV 27.5. mennessä.

Ilmoittautumisia otetaan vastaan tiistaisin ja torstaisin klo 9-14,
puh. (02) 762 2551, 050-5213336
Ilmoittautuneille postitetaan tarkempi matkaohjelma ennen matkan alkua.
Muutokset alustavaan ohjelmaan mahdollisia.